

Posudek školitelky na diplomovou práci Kateřiny Potyszové
Žárlivost u heterosexuálních, homosexuálních a bisexuálních jedinců

Předkládaná diplomová práce se zabývá romantickou žárlivostí u heterosexuálních, homosexuálních a bisexuálních jedinců. Přestože je partnerská žárlivost v kontextu sociální a evoluční psychologie aktuálním tématem, většina kvantitativních studií se zaměřovala pouze na heterosexuální jedince, případně nezohledňovala podněty (jako je partnerský status), na základě kterých respondenti (často hypoteticky) odpovídali. Autorka se proto rozhodla pracovat s jedinci, kteří měli v době, kdy se účastnili výzkumu, dlouhodobého partnera a dále se ve své práci zaměřila i na homosexuální a bisexuální muže a ženy. Samotná práce má celkem 135 stran a je klasicky dělena na teoretickou a empirickou část. V teoretické části nalezneme kapitoly týkající se žárlivosti, jejího rozdělení a faktorů, které ovlivňují vznik a míru žárlivosti, žárlivosti u homosexuálních a bisexuálních jedinců, či část o nevěře. Ve své práci autorka čerpá z více než 90 zahraničních i domácích odborných zdrojů, které jsou kombinací jak primární, tak sekundární literatury. Dle mého názoru mohla být některá témata rozpracována podrobněji a hlouběji (především s ohledem na oborové ukotvení práce v evoluční a sociální psychologii) a pro příště bylo by lepší necitovat tolik přehledovou literaturu, ale spíše původní zdroje. V empirické části práce autorka popisuje vlastní výzkum, jehož hlavní výzkumnou otázkou bylo prozkoumat míru žárlivosti a její typy (sexuální a emoční) u heterosexuálních, homosexuálních a bisexuálních jedinců, a zda se míra a typ žárlivosti liší podle pohlaví respondentova partnera. Za inovativní a chvályhodný aspekt této studie považuji jednak použití rozdílných typů měřících nástrojů a dále to, že oproti předchozím kvantitativním studiím se autorka omezila pouze na respondenty, kteří v době výzkumu měli dlouhodobého partnera. Většina předchozích studií byla také navíc striktně zaměřena na výlučně heterosexuální a v méně případech i na homosexuální jedince, a pokud z výpovědí respondenta vyplynulo, že pohlaví jeho partnera/ky nekoresponduje s jeho orientací, byl z výzkumu vyloučen. Studentčin výzkum spočíval ve vypracování sady dotazníků zaměřených na partnerskou žárlivost a spokojenost, které byly následně převedeny do online formy a distribuovány po sociálních sítích, na vysokých školách, či na webových stránkách skupin a organizací určených pro gay a lesbickou komunitu. Studentka takto nasbírala kompletní data od celkem 574 respondentů. Co se týče samotné analýzy dat, autorka práce volí adekvátní statistické metody. U popisu výsledků bych ocenila trošku větší preciznost, zejména u popisu jednotlivých analýz, tabulek a grafů. Trochu to také poukazuje na fakt, že si studentka v analýzách moc jistá nebyla. Samotné výsledky testů přinesly několik zajímavých zjištění, například, že ženy (nehledě na jejich orientaci) žárlily průměrně více než muži a dále, že v rámci žen nejvíce žárlily ženy homosexuální. Stejně tak muži, kteří měli za partnerku ženu, žárlili více než muži, kteří měli za partnera muže. Co se týče samotné diskuze výsledků, je trochu škoda, že studentka na diskuzi neměla více času, v této podobě je větší část z ní tvořena opětovnou sumarizací zjištěných výsledků. V závěru celé práce pak autorka uvádí limity své studie a návrhy na další zkoumání.

Na tomto místě bych také ráda autorku pochválila za velkou samostatnost a píli, co se vytváření dotazníků, jejich přepisu do Qualtricsu či náboru respondentů týče. Po celou dobu naší spolupráce se mi s Kateřinou pracovalo velmi dobře, je vidět, že ji vědecká práce opravdu baví a zajímá. Rovněž bych ji chtěla pochválit, že se během svého studia nesoustředila jen na „nutné“ úkoly, ale také se aktivně zapojovala do nad rámec stanovených studijních činností, jako je prezentace na konferencích, či podání žádosti o grant GAUK, který také napoprvé dostala, což považuji za obrovský úspěch!

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a vzhledem k uvedenému hodnocení navrhuji známku velmi dobře.

V Praze, dne 17.9.2016

Mgr. Klára Bártová, Ph.D.
Fakulta humanitních studií, UK